

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 — „
Negyedévre 2 — „
Egy órára 1 — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond,**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többszöri hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beigtatásért 30 kr.

Az általános választási jog.

A függetlenségi és 48-as párt két árnyalata két különböző mozgalmat indított meg az országban.

Én, és velem a párt, melyhez tartozom, hazafiai kötelességet teljesítettünk, midőn az önálló vámterület és nemzeti bank kivivásáért szállottunk sikra.

Ugron Gábor és pártja az általános szavazati jog kivivását célozta mozgalmával.

A magyar nép nem fogékony arra, hogy egyszerre két mozgalom érdekelje, két mozgalom kösse le figyelmét, keltse fel lelkesedését.

A mi mozgalmunk a szó legszorosabb értelmében aktuális mozgalom; most jár le a tíz éves vám- és kereskedelmi szerződés; ha újabb tíz évre lebilincseljük anyagi életünket és feladjuk önrendelkezési jogunkat, akkor hazánknak óriási kárt fogunk okozni.

De ha a szerződés esetleges megkötésében legnagyobb sérelmeinket sem leszünk képesek orvosolni és azokat az érdekeinket sem leszünk képesek megvédeni, melyek gyökerükben vannak megtámadva, ez esetben hazánk tönkre fog menni azon tíz évnek lefolyása alatt, a melyre az új szerződés el fogná intézni sorsunkat.

Továbbá, bár elveink alapján mi a közös ügyeket és ezekből eredő kvótát eltörölni igyekszünk, addig is, míg ez sikerülni fog, ha nem bírjuk az ország egész erejének felidézésével, egész akarátának feltámasztásával, kieszközölni azt, hogy ne merészelje senki a meglévő kvótát felemelni, akkor hazánkra olymértvű új terhek fognak nehezenni, a melyek alatt össze kell roskadnia.

A mi általunk kezdeményezett mozgalom tehát meglévő, küszöbön álló, a fejünk felett gyülekező veszélytől van hivatva megóvni a nemzetet.

Ha teljes siker koronázza fáradozásainkat, óriásilag előre vinnénk hazánk állami függetlenségének ügyét.

Ha pedig nem koronázza siker működésünket, annyit mindenesetre elérünk e mozgalommal, hogy erőt adunk azoknak, kik akarataink ellenére bár, és a haza érdekei ellenére, alkudoznak az osztrákokkal; erőt adunk arra, hogy mentől több előnyt csikarhassanak ki hazánk számára, mert jól tudjuk, hogy az osztrák csak akkor enged, ha erre kénytelen.

Szolgálatot teszünk tehát hazánknak, akár sikerül mozgalmunk célját elérni,

akár nem, és abban a ritka helyzetben vagyunk, hogy még sikertelenség esetére sem fog kárba veszni buzgalmunk, lelkesedésünk, honfiai fáradozásunk.

Ez üdvös, és a magyar haza, a magyar nép jólétét célzó mozgalommal egyidejűleg Ugron Gábor és pártja, bár a mi mozgalmunkhoz is hozzájárultak, mégis egy másik, kevésbé száraz és a nép rétegeit könnyebben megkapó mozgalmat indítottak meg.

E párt abból a szempontból indult ki, hogy a választók száma hazánkban folyvást apad; a kisebb számú választók befolyásolhatók, megfélemlíthetők, megvehetők.

A függetlenségi párt létfeltétele a haladás, a liberalizmus, a demokrácia.

A demokráciának alapelve a szabadság, egyenlőség, testvériség.

Szabadság nem lehet egyenlőség nélkül.

Testvériség nem lehet egyenlőség nélkül.

Egyenlőség nem lehet egyenlő jogok nélkül és az egekbe kiáltó igazságtalanság az, ha csak a terhek egyenlők.

Ezek nagy igazságok, mindnyájan valljuk ezeket a nagy elveket, a melyekre századunk világszerte alapítva van.

De nem csak a nagy világra tekintve, hanem arra a kis pontra nézve, melyet hazánknak nevezünk, e kis pontra, melyért szívünk, ha feldobog, örömtől kitágul, vagy fájdalomtól szorong — e kis ponton is felszínre vergődik az eszme, hogy a szavazati jog olyan, a milyen alakban van mi nálunk most, tovább nem maradhat.

Ez szent igazság és egyik sarkalatos elve az egész függetlenségi pártnak.

De a jelen viszonyok közt, tekintve azt, hogy népünk még egy komoly és következetes mozgalmat is nehezen képhosszabb ideig a lelkesedés tüzeivel táplálni, nagyon kérdéses, hogy időszerű volt-e az Ugron párt mozgalma akkor, a midőn a küszöbön lévő vám és kereskedelmi szerződés és kvótafelemelés öldöklő kést tesznek a magyar nemzet torkára és e kérdésekkel várni ezekben tétovázni egyáltalán nem lehet.

Fontolóra véve a tényeket, én határozottan rosszalottam azt, hogy megbénítsuk a megkezdett szükséges és időszerű mozgalmat egy mássikkal, melylyel ugyan sokkal könnyebb a tömegekre hatni, de a melynek haszna, ha egyáltalán lesz haszna, mint Ugron Gábor szép beszédében a népgyűlésen mondta — csak a huszadik században fog mutatkozni.

Már pedig most, ma e percben van szükségünk arra a mozgalomra, a mely megtartja a nemzet kenyerét, megmenti a népet a koldusbottól; ellenben most, ma egyidejűleg e mozgalommal nem volt szükségünk oly mozgalomra, melynek hatását a huszadik században várjuk és a mely e fontos percben megbénítja azt a mozgalmat, melynek megoldása nem várhat, mert a megoldás törvénytiszta határideje a küszöbön van.

Ez volt tehát az egyik ok, a melyért én nem vettem részt a mozgalomban.

A másik ok onnan eredt, mert én Magyarországon mindenekelőtt és mindenekfelett magyar akarok lenni.

Én a magyar államban a magyar nemzet és a magyar faj jellegét, vezetését akarom fentartani.

A statisztika azt mutatja, hogy a magyar birodalomban 7,477,334 magyar van és 9,996,457 más nemzetiségű.

Épen most a nemzeti szellem lángja körülövezi Magyarországot és jobbra-balra égetik el zászlónkat; ezt látva, érzelmeim még megerősödnek.

Azt nem mondom, nem is hiszem és ha mondtam is, csak drasztikus rövidség kedvéért mondtam, hogy (kerek számokban) 7 millió 400 ezer magyarral szemben 1 millió oly nemzetiségi van, a mely a magyar államnak tényleges ellensége.

Azt nem tudom, de nem tudja más sem, hogy a 10 millió nem magyarból hány van magyar államfaló és hány van magyar barát?

De azt tudom, hogy a nemzetiségi elemek közül mindazok, melyek mozognak és életjelt adnak, mind a magyar állameszmét és az állam magyar jellegét gyűlölik.

Ha tévedek, bizonyítsák be nekem tévedésemet és nagy kő fog leesni szívemről.

Ily körülmények között én tehát, ki az egész világon mindenütt az általános szavazati jog híve volnék, csakis hazánkban nem lehetek híve oly feltételek nélkül, a mely feltételek nem lettek felemelve a megindított mozgalomban. Csak magam nevében szólva, mert pártunk e kérdés felől még nem határozott, én az általános szavazati jogot elfogadom, de csak úgy, ha hozzákötöm a magyarul való írás és olvasás tudásának feltételét.

Ez nem túlzott feltétel, mert minden állam, melyben értelmi cenzus van, az állami nyelven való írás és olvasás tudását követeli.

Az én meggyőződéseim szerint tehát az általános szavazati joghoz hozzá kell csatolni azt, hogy szavazó legyen minden meghatározott kort elért magyar állampolgár, a ki gazdasági hatalom alatt nincs és a ki tud magyarul írni és olvasni.

E feltétel nélkül nem fogadhatnám el az általános szavazati jogot Magyarországon.

Legfeljebb csak abba tudnék (bár a gó d v a) belenyugodni, hogy általában az írás és olvasás tudása és nem a magyar írás és olvasás tűzessék ki feltételül; ebbe is csak azért nyugodnék bele, mert olvasni és írni tud van 3,941.825 magyar és 2,781.381 más nemzetiségi.

Addig is, míg pártunk e kérdések felett határoz, szükségesnek tartottam ezeket megírni.

Kossuth Ferencz.

A delegációk összehívása. A hivatalos lap mai száma a lap élen közli a delegációk összehívására vonatkozó királyi kéziratokat. A delegációkat a király e hó 30-ára hívja össze Budapestre. Külön királyi kézirat intézettel e tárgyban G o l u c h o w s k i külügyminiszterhez, báró B á n f f y magyar miniszter elnökhöz és B a d e n i osztrákminiszterelnökhöz.

Treuga dei.

Debreczen, május 15.

(k.) Ujra megszólalt a parlamentnek fuvolahangu munkakerülője, mint H e g d ü s Sándor elnevezte A p p o n y i Albert grófot, hogy l s t e n b e k e t hirdessen ugyanakkor, mikor Budapest a m. kir. államrendőrség össze vagdalta a népet.

Azt mondja A p p o n y i gróf, hogy a magyar nemzet, ha összeart épen elég erős az ellene törő gonoszok leküzdésére, mert hisz szerencsés alkotmánya létének biztos alapot adott. De az ellenünk törő rosszakarat a romlásba sodorja hazánkat, ha a nemzet soraiban a gyűlölködés, a visszavonás

szelleme dul. Csak a Magyarország erejének ő s s z e s s é g é r e lehet rábizni a felmerült nehézségek leküzdésének munkáját s a magyar nemzet egyik részének erejét nem szabad a nemzeti erők másik részének pusztítására fordítanunk, hanem k ö z e l e d n ü n k k e l l e g y m á s h o z é s ü g y e t k e l l v e n n ü n k r á, h o g y m a g y a r e m b e r m a g y a r e m b e r b e n e z e n t u l n e p u s z t i t s o n.

Az a sajtóorganum, a mely karácsony után is leghűbb harciosa volt a millenniumi istenbéke kérdésében Apponyinak, t. i. a P e s t i N a p l ó, mely bizonyára ezzel akarja meghálálni azt, hogy Apponyi kiesztven a kezéből, kormánypartii lappá tudott lenni, a legteljesebb elismerés szavaival fogadja Apponyi gr. jászberényi beszédét, ezzel ismét új tápot advan a fuzió gondolatának, a melynek már Bánffy kormányra léptekor is egyik főharciosa volt a P. N.

Mindezeket nem csodálkozunk, hiszen ha a P. N. Apponyit dicséri, ez nem más, mint o n r e v i e r a p r é m i e r a m o u r, hanem mindenesetre eredeti jelenség, hogy Apponyi gróf nem elégette meg a kudarcot, melyet először januárban, másodizben pedig épen a mult héten volt alkalma zsebretenni, midőn a választások tisztaságára vonatkozó indítványainak lelkét kitörölve a bizottság kormánypartii többsége az élők sorából.

Ilyen körülmények között a függetlenségi pártnak nem szabad tétlenül néznie azt a cizrogatást, a melyvel Apponyi és volt imádója egymást az ezredéves ünnepek napjaiban elhaimozzák, mert a hűtlenné vált imádó nem tér vissza imádottjához, csak akkor, ha nem a szíve, hanem az esze, az érdek vezet hozzá.

Biztosra nem merjük venni, vajjon Apponyi gróf eivel fentartásával vinné-e kereztül az alandó istenbékét, a melyet a kormánypartii kötni akar, avagy csak a fuzió gondolata forog eszeben: de tudva azt, hogy az utóbbira már igen sok alkalma lett volna e épen a nemzeti aspirációk nem engedték, hogy megtegye, bizunk benne, hogy nem akar csak azért, hogy munkakerülőből munkássá válhasson a kormánypartii ölébe hullani: bár nem feleltük el, hogy a Tisza Kálmán fuzióját szintén egy gyenge kormány készítette elő és hajtotta végre s a Pesti Napló ha visszatért is régi szerelmének tárgyaihoz, az ábrándokat nem igen találja már méltónak tisztos korához, annyival kevesebbé, mert ismeri önmagát és tudvalevő, hogy a rővét egy pár pihenő

esztendő jobban tönkre teszi, mint az évtizedeken át folytatott tobzódás.

Ha már most így áll a dolog, nem szabad figyelmen kívül hagyunk ezt az ölekezést, mert hiszen bármi legyen is a vége, ha résen nem állunk, mi isszuk meg a levét.

Tisztába kell jönnünk azzal, hogy mikor Apponyi a nemzeti összetartásról beszél, tulajdonképen függetlenségi partállásunk feladására szólít fel bennünket. A régi fegyverbarát, akivel sok csatát nyert 1887-ben és 1892-ben a függetlenségi párt, nem igen érti már a mi szavunkat s azt sohase feledje a függetlenségi párt, hogy minden ember bolond, aki olyan szekert után fut, a melyik fel nem veszi.

A függetlenségi pártnak semmi köze nem lehet ahhoz, hogy Apponyi békét hirdet: a mi elvünk épen a közel jövőben tűzpróba alá jön, a c-ábitó szóra hallgatunk nem lehet. Sőt ellenkezőleg, látva a nagy igyekezetet, hogy a 67-es pártok mint akarnak egymásban mentő horgonyt találni ellenünk, kétszeres erővel kell küzdenünk hazánk állami függetlensége érdekében.

Közelednek a választások, ha Argusnak száz szeme volt, a függetlenségi pártnak százezer szemmel kell őrködnie a maga és az ország jól felfogott érdeke felett; ma már semmi jelenségen sem szabad elsiklanunk, a mit a 67-es pártok mozgalmi mutatnak, mert az mind egy-egy lépés a rajtunk aratandó győzelem felé.

Ha a kormánypartii és Apponyi béküléni akarnak, ám jó, mi annál erősebben szorítsuk a gyeplőt, hogy győzelemre segítsük elveinket: legyen előttünk mindig a mai küzdelmek célja: **Önálló vámterület, önálló nemzeti bank és teljes állami függetlenség!**

Ha ezt a hármat elérjük, akkor majd szóba állhatunk ö velük is.

Irodalom és művészet.

Emlékezés gyakorló lelkészi pályámra. Mint lapunkban is több ízben megemlítettük, B a r t h a M ó r ny. ev. ref. lelkész ur, lapunknak is közkedveltségű, mely elméjü rendes munkatársa, sajtó alá rendezte papi dolgozatainak azt a részét, melyben a magyar szakirodalom a legeslegszegényebb: a rendki-

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Fiatal feleség.

— A „Debreczen” eredeti tarczája. —

Írta: Vértosy Arnold.

Petki Lázár ötven éves volt, mikor meghalt a második felesége. Ismerősei biztatnak, hogy házasodjék meg újra. Csak rajta, bátran! Olyan helyre legény, hogy tultesz még akarmelyik fiatal emberen.

Petki Lázárnak tetszett az efféle beszéd. Ha bepillan a tükörbe, maga is úgy vette észre, hogy no bizony még megjárja; olyan egyenes, akár a száfa, nem görnyedt, nem poczakos, a haja sem igen de-esedik, ha van is közte egy pár ősz szál, alig látszik. Ha kipedri a bajuszát s gaugosan végig sétál a fúteczán, bizony megakad rajtuk asszonyok, leányok szeme.

De főképen az asszonyoké. Házasítani szeretnék. Mert talán világ teremtése óta ez az asszonyok legkedvesebb foglalkozása. Ez is tud, az is tud épen az ő számára való leányt vagy özvegyasszonyt. Ajánlgatják szép szóval, ki így, ki úgy. Ez jó gazdasszony, amannak jó pénzeskeje is van, háza, földje; okos embernek arra is nézni kell ám.

Petki Lázár nem mondott ellent, csak épen az illendőség kedvéért, hogy annál jobban biztassák. S biztatják is.

— No látja, legalább a gyerekekért. Anya kell a kis arvának.

Ez aztán már teljesen megnyugtatta Petki Lázárt. No hát a gyerekekért nem bánja, megteszi.

A gyerekek ugyan el lehettek volna még tovább is, a hol eddig voltak, az első házasságából való leányánál, ki már régen ferjhez ment s kinek már magának is van két kis gyereke. De hát jobban esett, ha azt mondhatja Petki Lázár, hogy a gyerekekért teszi.

— Ne tegye édes apa, — akarná lebeszélni a leányt.

A veje is próbálgatja. De lehet is visszatartani egy neki tüzesedett ötven éves fiatal embert, a kit mindenfelől biztatnak, hogy házasodjék meg?

— Legalább magához valót venne el, — fakadt ki boszusan a veje, mikor látta, hogy minden jó tanács hiábavaló.

De hát ugyan kinek volna kedve elvenni valami vén asszonyt, mikor ott van egy csinos fiatal leány, a ki mindennap mosolyogva várja s virágot tűz a gomblyukába? Avval a virággal járkal egész nap Petki Lázár. Avval megy a hivatalba, avval megy a kávéházba.

— Ej no mit jelentsen az? — faggatják tréfálózva.

De ő nem felel, csak a bajuszát pödörgeti. Majd megtudják ugyanis nemsokára.

Mintha nem tudná már az egész város. Hiszen egyébről sem beszélnek, mint arról a

vén bolondról, a ki azt hiszi, hogy Gombos Lórika szerelmes belé.

— Igazán szörnyűség! — támadja meg Petki Lázárt a veje. Hat nem látja, hogy az a kaczer leány csak bolonddó teszi.

Persze hogy nem látja, csak azt látja, hogy a veje dühös, mert felti a vagyont; a jó ismerős asszonyok haragszanak, mert nem azt veszi el, a kit ajánlgattak, a fiatal emberek pedig azért bosszankodtak, hogy egy idősbb ember lefőzi őket.

Le bizony, Lórika kijelenteite, hogy száz közül is csak öt választaná.

— Mert száz között sem talál egy ilyen bolondot, a kit úgy lehet az orránál fogva vezetni, mérgelődik a vő, mikor látja, milyen hetykén sétálgat Petki Lázár a fiatal menyasszonyával.

Most már az egész város elkezd szapulni a boldog vőlegényt, kit bele biztattak a házasságba. Na hiszen majd megkeserüli, majd ejön még a farsang után a bőjt, majd meglátják még virág nélkül is elmenni az utcán.

Nem telt bele egy esztendő, hát csakugyan láthatta minden ember, hogy ott kullog végig az utcán Petki Lázár, már nem igen hetykén s virág nincs a gomblyukában.

Pedig vig élet folyik otthon, minden istenadta nap nagy ebédek, nagy vacsorák, dinom-dánom. A kis menyecske szereti a társaságot, a mulatságot, a tánczot.

Petki Lázár nem rontja a kedvét, fiatal,

vüli alkalmakra készült és elmondott imádságait és beszédeit.

A 234 sűrűn nyomott lapra terjedő díszes külsejű s czélszerű nyomású kötet a napokban került ki a »Csokonai-nyomda« sajtója alól s már izléses kiállításával is kellemesen hangolja maga iránt azt, a ki a kezébe veszi.

De mi a külső dísz a belső értékhez képest?

Ez, a könyv belső értéke az, a mi valóságos lelkesedéssel tölt el bennünket iránta. Lapunk olvasói némi következtetést vehetnek a mű egész tartalmára abból a három remek imádságból, a mely lapunkban is megjelent, s mely az ujonnan megjelent kötet első, második és utolsó száma alatt lelhető meg.

A kötet összesen 28 művet foglal magában, ebből az 1—16. számú tisztán imádság, a 17—27. számúak beszédből és imádságból állanak és a 28-dik, mintegy függelékül a valóban elmondott dolgozatoknak, az az »ezredévi ima«, melyet szerző eszmekeltő czélzattal lapunk 104-dik számában bocsátott közre.

Gazdag tartalom már így számban kifejezve is az, a mit ez a kötet elénk tár.

De ezerszerte gazdagabb még belső értékére nézve.

Igazán, valóságos kincses bányája a nagy és mély, az ünnepi és fenséges gondolatoknak; gyöngytermő tengere az igaz érzelmenek.

És az a komoly fenség, az a puritán szépség, a stylus törölmetszett magyarságával kezelt fogva, valóságos mintákká emelik ezeket a szerény mezben és szerény szóval hozzánk beköszöntő áhitatos imádságokat és építő beszédeket.

Komoly meggyőződésünk, hogy ennek a becses kötetnek egyetlenegy pap kezéből sem szabad hiányoznia. Meg kell azt szerezni minden lelkipásztornak. Természetesen nem azért, hogy egyszerűen elzengedezze őket a magyülekezeteiben, hanem főleg azért, hogy ennek eleven gondolataival megtermékenyítse

saját gondolkozását s bölcsességével nevelje a maga értelmét.

De nemcsak gyakorló lelkészek, hanem minden művelt protestáns ember lelki élvezettel s nagy szellemi haszonnal forgathatja végig e kötet lapjait, s ha egyszer rá bírta magát venni arra, hogy egy imádságot elolvasson belőle, ellenállhatatlan vágygyal fog feléje mindenha visszakivánczolni s mindig enyhületet, okulást és épülést merit szavaiból.

És a mi a tisztán egyházi, vagy helyesebben vallási szemponton kívül is, olyan nagyértékűvé teszi ezt a gyűjteményt, az az a már szinte ritkaság számba menő erős nemzeti érzés és hazaszeretet, a mely ugyszólván minden sorát és gondolatát a legremekebb zomáuczczal vonja be.

Bizony nagy hálaára kötelezte nagytisztelétü Bartha Mór ur a magyar ev. ref. egyházi irodalmat munkáinak közrebocsátásával, mert egész kincstárral tette egyszerre gazdagabbá.

Szívünkben kívánjuk, hogy ebből a gazdagságból jó rész kerüljön vissza az áldozatkész szerzőre, a ki kiadó hijjában a maga költségén bocsátotta közre a kötetet, de, mint előszavából megértjük, az előfizetési pénzekből begyűlt összeg a kiadás költségeinek tizedét sem térítette neki vissza.

Erős a reményünk, hogy e soraink folytán neki buzdulnak a minden rendű és rangú ev. ref. és más protestáns férfiak, főleg a függetlenségi elvek hívei és tömegesen hoztják meg a derék művet, melynél értékesebb szellemi kincses házat mostanában nem nyert a magyar prot. irodalom.

A kötet bolti ára: fűzve 2 forint, aranyvágású díszes kötésben 2 frt 50 kr. Kapható szerzőnél: Debreczenben, Kis-Csapó-utca 388. sz. a. vagy b i z c m á n y b a n : C s á t h y Ferencz és tarsa könyvkereskedésében.

A megrendeléseket, az összeg előleges beküldése esetén, szerkesztőségünk is szívesen közvetíti.

— No édes aranyosom, no ugy-e nem haragszol?

Az aranyos kegyesen megbocsát és nem haragszik. S folyik tovább a vig élet, a mi olyan szomorú szegény Petki Lázárra, hogy csak úgy roskadozik alatta.

A gyerekek miatt is baj van a háznál. Lórika nem tudja megszokni azt a lármát, azt a sivalkodást, mindjárt a feje fáj.

A zajos társaság, a cigányzene, a dohányfüst, az mind nem bántja az idegeit, azt mind elviseli; de a gyerekek ugrálását, kergetőzését, sikitását, azt nem bírja elviselni.

— Inkább haza megyek az édes anyámhoz.

— Oh, dehogymégysz, aranyosom, marasztalja az ura.

Inkább a gyerekeket küldik el a háztól. A nénjöknel el lehetnek egy darabig, az szívesen látja.

Csak a vő nyugtalankodik:

— Mi lesz már ennek a vége? Hát mit tartunk a gyerekeket is?

Rossz híreket hall az öregéről. Azt mondják, egymásután nyujtogatja be a váltókat a takarekpénztárba. Már a szentárok is járnak nála, uzsorás pénzt keres. Nem tud fizetni, pörlik. Egyszer aztán elmennek foglalni is. Fölírnak minden butort, kinyitogatják a fiókokat, még az asszonyka ruháit is összeturkálják.

Keserű szemrehányások törnek ki a Lórika ajkain:

Akár az egyik, akár a másik módon csak minél több megrendelője legyen a nagyértékű munkának!

(Dr. N. Zs.)

Hajduvármegye közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 15.

Lányha érdeklődés mellett tartotta meg ma délelőtt Hajduvármegye rendes közgyűlése a vármegyeház közgyűlési termében gr. Dégenfeld József főispán elnöklété alatt. Az elnöki szék körülültek R á s ó Gyula kir. tan. alispán, W e s z p r é m y Zoltán főjegyző, dr. L o s o n c z y Álmós t. főorvos, S z ó l l ó s i János t. főügyész valamint a szolgabírái és megyei tisztikarból megszámosan.

Különös érdeklődés mutatkozott a bizottsági tagok körében a mai közgyűlés iránt mert hiszen a napirendre tűzött tárgyak között ott volt a soproni famózus átirat is, — melyre nézve az állandó választmánynak a közgyűlés által el is fogadott javaslatát már volt alkalmunk közölni.

Gr. Dégenfeld József főispán üdvözlővén a tagokat a gyűlést megnyitja.

Felszólalás történt arra nézve, hogy a jegyzői nyugdíjtarozás pontosabban hajtassék be. Alispán jelenti, hogy ezentul a jegyzői fizetés lefoglalható lévén a behajtás pontosabb lesz. Tudomással vették, a mult évi alispáni jelentéssel együtt.

Az alispáni jelentés a mult időszakban a megye egészségügyi állapotát elég kedvezőnek tünteti fel, a gőzfertőtlenítési rendszer több helyen javított, ahol még alkalmazásban nem volt, behozták. Résztvétel emlékezett a jelentés S z a l a y János h. nánási elhunyt s ott 59 éve működött orvosról. — A pénzügyigazgatás rendben folyt le, a főszóráz eredménye kedvező, az állategészségügyi viszonyok azonban a sertésvész terjedése folytán kedvezőtlenek. — A közgyűlés a jelentést tudomásul vette.

Az 1896 évi I. II. III. IV. tczikeket a közgyűlésen kihirdették.

A pénzügyminiszter elrendelvé az adó-felszámolási bizottságok megválasztását, a közgyűlés rendes tagnak Weszprémy Kálmánt, póttagnak Orosz Endrét választotta meg.

A marha és sertésenyésztésről szóló szabályrendeletet a földmívelési miniszter módosítások végett megküldte. A közgyűlés a 8.

— Hát azért vettél el engem, hogy ilyen nyomoruságos életem legyen? Miért nem hagyttál engem? Miért csaltál meg engem?

De Petki Lázár gondoskodik róla, hogy egy pár karperecz letörlessze a könyeket. A foglalástól is megszabadulnak, pénz is kerül, hoznak a szentárok s megint tovább folyik az élet fényesen, vigan. Fialtal emberek járnak a házhoz.

A vő megint alkalmatlankodik Petki Lázárnak:

— Nem kellene elnézni, hogy botrányok folyjanak.

— Békét hagy nekem, — fakad ki az öreg.

De a vő neveket is tud említeni. Az egész városban beszélnek.

Nagy pörpatvar kereskedett otthon. — Petki Lázár öklével veri az asztalt. A kis menyecske sir:

— Hát azért vettél el engem, — hogy kinez?

Csomagolja össze a holmiját, haza akar menni az anyjához.

Arra egyszerre lecsöndesedik a Petki Lázár haragja:

— De édes, csak nem teszed azt?

Czirógatja, babusgatja.

— De megteszem, — durcáskodik az édes.

Nagy könyörgésre mégis enged, szétszedi az össze csomagolt ruháit s nem megy az anyjához, ahol ugy sem tudnának megélni.

hát hadd mulasson. De mikor ugy reggelent kabult fejjel, nehézkes léptekkel bándukolt a hivatala felé, ugy érezte, hogy hiszen jó lehet ez az élet a fiatalágnak, de már neki nem igen való. Meg aztán többbe is kerül, mintsem az ő vagyonkaja sokáig megbirná. A mit a két előbbi feleségével megkuporgatott, hamar nyakára hág ez a harmadik, ha sokáig így megy.

De nem szólt, csak magában folytotta aggodalmát. Já, dehogymegyek többet! Elég volt, hogy egyszer-kétszer előhozta. Nem akarja látni a Lórika durcás ábrázatát. Csak töpreng magában: mi lesz ebből a pazarlásból?

Hallgatott volna talán még tovább is, ha egyszer a veje meg nem állta az utcán:

— Szeretném kikapni a feleségem részét, mig van miből.

Petki Lázár kiszidta a kapzsi embert, de már otthon nem állta meg, hogy egy kis prédikációt ne tartson Lórikának. A mi sok, hát sok: a Dárius kincse is elfogy, ha nem gazdálkodik az ember.

Arra Lórika elpityeredett.

— Hát azért vettél el engem, hogy minden örömtől megfoszsz?

Magyarázná Petki Lázár, hogy így meg ugy, de a kis menyecske csak egyre azt hajja:

— Ha nem szeretsz, hát ereszsz haza az anyámhoz.

Petki Lázár megjédt és engesztelgeti.

s z a k a s z t nem módosította, — a többit megtette.

A belügyminiszter a v.-pécsi regalekötvényeket közforgalmu kötvényekkel kicseréltette, mivel azonban erre ma már szükség nincs, az összeg törzsvagyonként kezelendő.

Az ebtartási szabályrendelet elfogadták. A keresk. miniszter azon összeget 2075 frt 10 krban állapította meg, a melyet a megye törv. közutak kiadásaihoz hozzájárulni köteles.

Az iskolamulasztások penzbírságainak közmunkára átváltoztatására való szabályrendelet készítésére utasították — a tisztii ügyeszt.

S e m s e y László helyett, aki Abauj-Torna megyében kíván szerepelni, K a r á c s o n y Zsigmondot hívták be.

A községi közlekedési és köz dűlőutak törzskönyveinek felállítására alkotott szabályrendeletet elfogadták.

A rend. tan. városok képviselőtestületi választásaira először a már közölt és javaslatba hozottakat megválasztották.

A farslakokra vonatkozó szabályrendeletet elfogadták.

Csapó István azon indítványát, hogy a millennium alkalmából a mostani év három évnek tekinttessék, az állandó választmány javaslatára elfogadták közlekedésedél az összes tisztviselő, segédkezelő és szolgálja személyzet részére.

R a s ó Gyula az egész tisztikar nevében hálás köszönetét fejezi ki a közgyűlésnek. Ugyanezt határozták el a vármegye összes rendezett tanácsu városai, községi és körjegyzői részére is Györfi István, Hegedűs György és Postás József indítványára. A kezelő és segédkezelő azon kérvényét, melyben egy havi fizetésüket jutalmul kiutalványozni kerik, nem teljesítették.

Hunyad vármegye a népoktatás államosítása ügyében a képviselőházhoz intézett feliratát pártolva véget megküldi. Az állandó választmány tudomásul vételét ajánlja. L e n g y e l Imre h.-szabolcsi járásbíró szükségének tartaná, hogy az 1848. XX. t.-cikk érdekében intézzenek feliratot. Mivel a felirat csak a szükség szerinti államosítást kéri, az állandó választmány javaslatát elfogadták.

Györfi vármegye feliratát a képviselőházhoz az 1889. XXX. t. cz. módosítása iránt és Torontál vármegyének a kereskedelmi miniszterhez az 1890. I. tcz. módosítása iránt intézett feliratát pártolják s hasonló feliratot intéznek.

Hisz az anyja is csak abból él, amit Lórika duggat neki.

Pár hét múlva megint kitör a pörpatvar, megint más fiatal ember miatt; de ismét csak az lesz a vége, ami a mulkor. Petki Lázár nem bír megvárni feleségétől.

A veje dühösködik:

— Hát vak, hogy nem látja, mi történik a háznál?

Az öreg csak sóhajt. Bar vak volna, gondolja magában.

Most már minden napos a pörpatvar-Petki Lázáréknál. De Lórika már bele szokott s nagyon jól tudja, hogy nem kell egyebet tennie, csak a ruhát szedegetni elő, hogy pakol, mindjárt oda setekedik a férj s könyörgésre fordítja a dolgot.

Édes aranyosom, kicsikém.

A kicsike eltolja magától a könyörgőt, de az annál jobban esdekel, míg csak végre egy csókot nem kap alamizsna kép.

Jól tudja, hogy azokban a csókokban mással is, de a nyomorult vén ember már beletörődött, csak ott maradhasson Lórika, hogy csókolhassa, ölelhesse.

Olyan vén lett rövid idő alatt, hogy alig lehetett rá ismerni. Bezzeg nem gangos most már a járása, nem pödörgeti hetykén a bajuszát, csak vanszorog az utcán s a ki látja, mindenki szítja a háta mögött:

— Ugy kell a vén semmirevalónak. Minek hazasodott meg?

Csongrád vármegyének monografiákra vonatkozó átiratát tudomásul veszik.

Sopron város átiratát az állandó választmány levéltárba helyezni javasolja.

L e n g y e l Imre azt hiszi, hogy az állandó választmány indokolásával a felirat pártolását is ki lehetne mondani. Mert szerinte a mai állapotokkal szemben szükséges a felirat, mert a mai parlamenti tanácskozás nem más, mint szószátyárkodás. Szükségesnek tartja, hogy Bocskai vármegyéje írjon fel a szólásszabadsággal történő visszaélések ellen.

V e s z p r é m i István: Sopron sz. kir. város felirata szólásszabadság ellen tör, mely pedig a parlamentnek szent és sérthetetlen joga, ő határozott vétőt akar a nemzet szabadsága ellen intézett ezen merénylet ellen, mert az átirat vissza nem utasításával hallgatagon elismerjük róla, hogy igaza van. E z a z á t i r a t e g y f ű l s é r t ő d i s z s z o n á n s a k k o r d a z e g y s z i v v e l - l é l e k k e l z e n g e t t s z a b a d s á g d a l á b a n a n e m z e t n e k.

En nem akarom, ugymond, hogy rám mondassák, hogy szólnékul hagytam ezt a merényletet, és betérjésem a következő határozati javaslatot. H a j d u v á r m e g y e k ö z ö n s é g e Sopron sz. kir. város törvényhatóságának: a szólásszabadság korlátozását célzó feliratát nem pártolja, sőt azt mint az alkotmányos jogok egyik leglényegesebbje ellen tervezett merényletet határozottan kárhoztatja, irattárban a megkeresésnek helyet sem ad s azt visszautasítja.

D é g e n f e l d gr. főispán szerint visszautasításra semmi ok sincs, mert szólásszabadság mellett a vélemény szabadságot is el kell ismernünk.

L e n g y e l Imre: a szólásszabadság csak eszköz a törvényalkotás jogának és kötelességének teljesítésére, az a folytonos ismétlés, hogy ugyanegy dolgot mindenki elmondja, az nem egyéb valóságos szószátyárságnál.

R a s ó Gyula alispán azt hiszi, hogy egy testvértörvényhatóságot a Veszprémi Istvánéhoz hasonló határozattal megsérteni nem lehet. Az állandó vál. javaslatát pártolja.

S o m o s y Béla minden indokolás nélkül kívánja irattárba tétetni az átiratot.

S z i n a y Gyula nagyon furesa fogalmat volt kénytelen magának alkotni arról, a mint a szólásszabadságot L e n g y e l Imre képzeleli, mely szerint szószátyárkodás az, ha egy tárgynál többen felszólalnak; másik oka Lengyel Imrének az, hogy a költségvetéssel 6 hónapig foglalkoznak. Elenkezőleg a költségvetésre fordított idő nem elveszett idő, mert kell lenni alkalomnak, hogy az ország minden dolgát megbeszéljék. — Hiszen mindig felmerülnek a költségvetési vitában olyan eszmék, a melyk később a törvénykönyvben megtalálhatók. Azt mondja Lengyel Imre, hogy nincs idő törvényalkotásra, hiszen Magyarország igen sok törvénye van; a költségvetés semmi törvényalkotásat nem akadályozta, hiszen nem is lett volna mit dolgozni. (Lengyel I.: látszik, hogy nem bírnak az urakkal. A bizottságok nem látták el elég munkával a képviselőházat. Ami pedig a visszautasítást s irattárból való kitűltést illeti, azt Pestmegye is megtette, hogy nem adott neki helyet az irattárban.)

Padra Sándor szerint Lengyel Imrének van igaza.

W e s z p r é m y István szerint ha van sértés az ő javaslatában az csak válasz arra a sértésre, melyet az ő hazafias érzése érzett Sopron átiratának olvasásakor.

L e n g y e l Imre javaslatára rajta kívül csak Padra Sándor szavazott, az állandó választmány javaslatát elfogadták 36-an 12 ellen.

S z a b o l c s v á r m e g y e közönsége a nagykállói volt székesház eladási árából az e vármegyéhez csatolt, volt szabolcsmegyei

községek javára eső részt 5535 frt 41 krban állapította meg. Mivel a hajdukerület-ház jóvómérből eddig felgyűlt összeg szintén körülbelől ugyanennyi, azért a két összeget egy jótékony-sági alappá kellene egyesíteni.

L e n g y e l Imre szerint ugy kellene megállapítani az összeg rendeltetését, hogy csak annak legyen belőle haszna, a kinek joga van hozzá.

R a s ó Gyula alispán szerint azokat a községeket, amelyek valaha Bihar megyéhez tartoztak, pótdóval lehetne megterelni.

W e s z p r é m y Zoltán szerint igen kár volna a Hajdukerület pénzét a Szabolcsmegyei székhez árával összezavarni.

D é g e n f e l d gr. főispán szerint ugy lehetne a dolgot elintézni, hogy Szabolcs vármegye átiratát tudomásul veszik s megbiznak egy bizottságot egy az egész vármegyére kiterjedő jótékony pénztár létesítésére szükséges szabályzat megállapításával. — A közgyűlés ezt elfogadta s a bizottságha kiküldte az alispánt, H. Bözörményt, Szabolcs és B.-ujváros polgármestereit, azonkívül még négy bizottsági tagot.

A soproni átirat tárgyalása sok időt elvett a délelőttől; e pont után egy csomó szabadságidőt engedélyeztek, aztán más jelentékenyebb dolgok kerültek sorra s egy órákor a közgyűlés még mindig tart.

A gyűlés után d. u. 2 órákor a főispán a Bikában 40 tagu ebédet adott a közgyűlés tagjainak tiszteletére.

Ujdonságok.

Meghívó.

A f. hó 17-én azaz vasárnap tartandó népünnepélyen a »Függetlenségi kör« is testületileg zászló alatt fog résztvenni. Körünk tagjait ez uton is tisztelettel felkérjük, hogy a kör helyiségében a fennevezett nap délután fél 2 órákor minél számosabban jelenjenek meg.

Az elnökség.

* Dán vendégünk a Hortobágyon.

S c h u m a c h e r Károly dán tudós kedves vendégünk tegnap a Hortobágyra rándult ki S z é l l Farkas kir. tablai tanácselnök és Dr. V a r g a Bálint főisk. tanár kíséretében. A roppant síkság, melynek asztal sima területe épen tavaszi díszben pompázik, valamint annak sajtósága élete s lakói rendkívül érdekelték éjszaka csende vérű utazóját. A város négyes fogata vitte őt ki s repítette egyik telepről a másikra, a melyeken Farkas Albert máta biztos szolgált helyi magyarzatokkal. Megnézték a karámokat, a vasalókat, a esikősok szállásait, az ezeken használt sajtóságos eszközöket, valamint a jószagallományt, melynek gazdagsága s deréksége láthatólag meglepte vendégünket, a ki egy karámban egyedül hagyott csecsemő hajában észrevette a millenniumi nemzetiszin szalagot. A telepeken mindenütt talált cicizákat, a bárány szeid-cikókat különös érdeklődéssel simogatta meg, a sárkányvérű paripán felajánlott lovaglást azonban nem kísértette meg. A teljes díszben, folyvást gyönyörködtető délibábról ugy nyilatkozott, hogy ahöz foghatót soha nem látott. A csárdában, ebéd alkalmával, mikor a városi hatóság s a kíséret urak szivességét megköszönte, látszott, hogy irántunk való rokonszenve mély és igaz, hogy a látottak és hallottak felejtethetetlenek lesznek előtte. Egyebbtapasztalatairól az általa szerkesztett képes újságban legközelebb be fog számolni, fiat pedig saját szavai szerint — korán megajánlja nyelvünkre, sőt esetleg egy-két évre közénk adja magyar szóra.

* A kir. tabla építése. A kir. tabla építési ügyében egy a polgármester elnökléte alatt, P u k y Gyula, S t h a l G e z a, K ö r n e r Adolf, és Abrahám László tagokból álló bizottság ül hetfőn d. u. 1/2 órákor a városháza nagytanácsstermében össze, a mely a tabla építéséhez betérjésett intőzkedéseket teszi meg.

*** Debreczen sertésár alatt marad.** A városi tanács azon felterjesztésére, hogy a debreczeni sertéspiacra a helybeli sertések felhajtása engedélyezik meg, a vidékről azonban a felhajtás továbbra is megtiltandó lenne, Darányi Ignác földművelésügyi min. miniszter ma táviratban azt válaszolta, hogy a helybeli sertések felhajtását nem engedélyezi, s a zárlat további fentartását rendeli el.

*** A kereskedelmi akadémia zászlófelavató ünnepére** vonatkozólag vettük a következő sorokat: Tekintetes szerkesztőség! A keringő hírekkel szemben szives tudomására hozom, hogy tanintézetünk folyó hó 16-án d. e. 11 órakor dísztermünkben tartandó zászló-avató ünnepére zászlószöveget — enkihez sem küldöttünk, hanem csak a szög-beveréskor az ünnepszínhelyén adjuk át; minélfogva teljes tisztelettel arra kerem, hogy becses megjelenésével minket szerencseltetni s a nevére szóló zászlószöveget s emélyesen beverni méltóztassék. Debreczen, 1896. évi május hó 13-án. Kiváló tisztelettel Dr. Bayer Ferenc, a Kereskedelmi Akadémia igazgatója.

*** A nagytávoly lőter** ügyében ma délután 9 órakor Simonffy Imre polgármester elnökele alatt a városháza nagytermében ülés volt, amelyen megjelentek Jekelfalusi Sándor altábornagy, Suvich Jenő ezredes, Scheller Károly százados, Stahál Géza stb. Az ülés tárgya a nagytávoly lőter ügyében újabbán érkezett honvédelmi miniszteri leirat tárgyalása s annak értelmében való intézkedés megtétele volt.

*** Jó ivóvizű kut a Hortobágyon.** Tudvalevő dolog az, hogy igen kevés jó ivóvizű kut van a Hortobágyon, ennélfogva Stahál Géza főmérnök javaslatot terjesztett be a városi tanácshoz, hogy az Ohaton a Hortobágy elején egy kut furassék. Ha 100 méterig kell lefúrni, hogy jó ivóvizet uyerjenek, úgy Zsigmondy ajánlata szerint 1000 forintba kerülne az összes költség. A főmérnök javaslata a tanács elé került.

*** A Csapó-kertben építendő iskola** ügyében hétfőn. f. hó 18-án d. u. 3 órakor a városháza nagytermében Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnökele alatt Stahál Géza, Körner Adolf, Szabó József, Abrám László és Sarvay Gyula dr. úlése jönnek össze, a melyen talán már végreleszen intézkednek arra nézve, hogy ott az iskola építtetése azonnal megkezdessék.

*** A városi tanács figyelmébe.** A millenniumis ünnepélyek egyik kimagasló és lélekemelő része volt az a gyermek kivonulás, melyről a lapok referense más rovathoz számolt be. En — mint a helybeli sajtóhoz nem tartozó egyén, csak a szerkesztő ur szives engedelmével kérek e pár sornak helyet, Nem vagyok oly természettel megáldva, kit a lelkesedés könnyen langra gyújt, de a mai ünnepély egészen kihozott a rendes kerékvágásból. Hogy is ne, mikor láttam saját szememmel azt a pár ezer ártatlan gyermeket, kik még föl fogni sem tudják egy nemzet ezeréves múltját, mégis telve vannak hazaszeretettel, lelkesültséggel. Hallatlan — vagy jobban mondva csak képzelem, mert a távolság miatt lehetetlen — azt a hazafias szómoniatot, melyet egy tanár bácsi elmondott. Lelesülten az »Isten áldd meg a magyart« nemzeti imánk hangjain: de ex-faci-ba csak akkor jöttem — s ezt elfeledni mint a rideg sir be nem takar, nem fogom — midőn a nemes város áldozatkészégének tanuja valék. Egy ily kép örök emlék gyanánt ott marad a szívek mélyében s a jövő nagyapái lelkesültséggel fognak róla regélni. E jelenet leírhatatlan hatást tett reám. — Midőn ugyanis az ünnepélynek lett a nemes város — méltóan 17 millió vagyonához — megvendégelte az énekében kifáradt 4000 főnyi apróságot. — Minden kis hazafi és honleányka kapott 6 — azaz hat — vizes pereczet, mely testvérek közt is megért 1 krajczárt s ihatott rá valódi nagy

erdei vizet. — A mult évben, midőn az orsz. tornaünnepély itt folyt le, lehetett ugyan hallani elégedetlenség születe hangokat, hogy t. i. több volt az eszkimó mint a foka, de ma, oh egészen más hangulat uralkodott! — Ma minden ember csak azt beszélte, az erdei madarak csak azt zengték, hogy Debreczen város méltó volt ön magához, s ha meghallja ezt a szomszéd pakfong Nagyvárád, biztosan megüti a lapos guta. Igaz, hogy ha valami élő auglius vagy egy exoticus hercegecske meglátogatja vendégszeretetéről híres Debreczent akkor még többet is teszünk: ezeket szavazunk meg. Sőt akkor is bele nyulunk zsebünkbe, ha valami cifraszür és pipaszárke reskedő, vagy virágkészítő akar a kiállításon jobb üzletet csinálni; de végre is ez má s egészen má s. Tekintetes Városi Tanács! Szegény ember vagyok, de az elnök által kormányzott város is csak 17 millióval bír, mégis megélhet a maga emberségéből. Én sem fogok szegényebb lenni, ha valamit áldozok a haza oltárára. Ime tehát fölajánlok 1 azaz egy forintot oszt. értékben, oly kikötéssel, hogy azt a városi tanács a 2896-ban ünneplendő második ezredévig gyümölcsöztetés végéig takarékosan tartani sziveskedjék, s ha majd bekövetkező második millennium, a pénz kamatait a gyermekeknek kiosztandó pereczek vásárlására fordítani méltóztassék. — Így aztán a város kasszája nem fog úgy kiürülni, mint a mai nap, a mikor nem jutott sem katoná bandára, sem egy kis laczipeccenyére. Egy kötekedni szeretők hazafi.

Táviratok,

Országgyűlés.

— Távirati tudósításunk. —

Budapest, május 15.

Ülés kezdete 10 órakor.
Elnök Szilágyi Dezső.
Kormány részéről jelen vannak: Bánffy, Lukács, Wlassics Percezel.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után Szilágyi Dezső elnök bemutatta Ö felség leiratát a delegáció összehívására vonatkozólag.

A királyi kézirat felolvostatván, határozatra ment, hogy a delegáció tagjait a ház hétfői ülésén vátoztatják meg.

Napirendelőtt Urányi Imre reflektál Ugron Gábor multkorai megjegyzésére, és elhebegte, hogy ő nem köpenyeg forgató, hanem Ugron az.

Ugron válaszolt rögtön Urányinak és hamarosan jegyezte meg, hogy a ki nem játszik, csak kibiczel, ne zóljon bele a játékba, mert rendutasítják. (Viharos dirútség.)

Az Ugron-Matéffy ügyben elfogadták Krajesik Ferenc előadó által előterjesztett mentelmi bizottsági javaslatot, mely szerint a beügyminiszter utasítatik, hogy Ugron Gábor mentelmi jogának megsértését a legszigorubbban büntöjje meg.

A kérvények tárgyalására került ezután a sor.

Kisebb viták csak a tanitók nyugdíjainál és a szlavonai magyarok kérvényével közoktatásügyünk javítása érdekében keletkeztek.

Ülés vége délután 2 órakor.

A horvát bán lemondása.

Budapest, márczius 15. (A Debr. ered. táv.) Kluen-Hedervary gróf horvát bán, e hó 18-án ismét visszavárják Zágrábba Brixenből, a hol hideg gyógyintézetben orvósoltatta magát. A bán a gyógykezelés hasznát látta magán — mint hírlik — meg van elégedve. — Daczára ennek, — a horvát kormányparti körökben a leghatározottab-

ban állítják, hogy a bán nem sokáig marad többé a helyén. — Egyik verzió szerint Hedervárra szándékozik visszavonulni, hogy a legközelebbi választásoknál magyar képviselővé választása meg magát és hogy a magyar parlamentből érvényesítthesse aspirációit, egy másik verzió szerint azonban a bán — egészségi tekintetből — végképp visszavonul a politikai térről.

Andrássy Gyula grófné meghalt.

Budapest május 15. (A «Debreczen» eredeti távirata.) Andrássy Gyula grófné, Magyarország kiegyezés utáni első miniszterelnökének neje, született malomvizi Kendeffi Katinka grófnő tegnap budai palotájában meghalt.

Andrássy Gyula grófné utolsó sarjadéka a híres erdélyi Kendeffi családnak melynek óriási kiterjedésű birtoka volt Hunyadmegyében. A malomvizi Kendeffi család igen régi és vitás származású s Erdélyben igen nagy szerepet játszott.

A Kendeffi családot némelyek egészen a hét vezé(ek egyikeig Kúnd-ig vezetnek vissza. Egyik ősrégi tagja e családnak Kendeffi János, a ki 1550-ben az Erdély határszéleit fenyegető oláhok ellen élet halál harcztot vívott. Egy másik nevezetes ősrégi tagja Kendeffi Elek, a ki hunyadmegyei főispán és főkormányzó tanácsos volt. Mária Theresia idejében a királynő 1764-ben neki és ágának grófságot adományozott. Ez évszázad elején élt Kendeffi Ádám a ki nagy népszerűségnek örvendett és az erdélyi gazdasági élet előbbrevitelén igen sokat működött. A politikai téren Wesselényi oldalán küzdött s mint az, ő is a szabadelvű ellenzék rendithetlen híve volt. 1834-ben halt meg Kendeffi Ádám s vele kihalt a híres család férfi ága, egyetlen leánya maradt csupán Katinka grófné a család utolsó sarja.

Kendeffi Katinka grófné Párisban időzése alatt 1856-ban ismerkedett meg az akkor száműzetésben levő Andrássy Gyula gróffal s rövid ismeretség után nőül is ment hozzá s első gyermekük, Tivadar gróf szintén Párisban született. Az árván, rokon nélkül maradt grófleánynak vagyona sem volt a grófi címhez. Egyedül szépsége hódította meg Magyarországot providenzialis államférfiát, a kivel midőn a párisi Notre dame székesegyházban összekelt, a legszebb pár embert alkotta mint akkor a párisiak mondták.

Hazajöven férje oldalán emelkedett ő is is mindinkább kitűnt s az egész ország rokonszenvére lett érdemessé páratlan jó szíve és megnyerő egyénisége. Uradalmaiknak tisztikara előtt az eszményi urnő mintaképe volt, szerette mindenki, szeretett ő is mindenkit. — Akárhány-zor történt, hogy tiszadobi kastélya előtt parasztmulatságot rendeztetett s maga is közéjük ment gyermekeivel. Mikor aztán megtörtént, hogy egy vakmerő legényt odaállt elébe s azt mondta: »Kegyelmes asszonyom; a méltóságos grófkisasszonyt méltóztassék elereszteni tánczolni!« Mindig megengedte s Andrássy Ilona grófnő elment tánczolni a parasztleányokkal.

Boldog házaseletet éltek együtt s mikor Andrássy Gyula meghalt, az egész nemzet sietett részvétét fejezni ki a gyászoló özvegynek, kivel együtt gyászolt.

Két fia, Tivadar és Gyula grófok és egy leánya, Ilona grófnő, Battyányi Lajos gr. fiúmei kormányzó neje és négy unokája siratják a rokonokon s a résztvevő ismerősök ezreinek kivül.]

Miért nem kell Nagyváradnak két képviselő?

A nagyváradai függetlenebb érzelmi és stréberebb igyekezetű uri emberek azt találták ki millenniumi ajándéknak Nagyvárad részére, hogy két képviselő választására kérnek jogot a parlamenttől, ekképen akarván némi helyi kárpótlást szerezni a mellett a nagy dicsőség mellett, amely a T i s z a Kálmán képviselőházi fogására felakasztotta b i h a r i p o n t o k n a k mindinkább színét hagyó fényéből sugárzik.

Bizonyossálett ugyanis Nagyváradon is, hogy a titulusmitsemér vitulus nélkül kevésnekik a híres képviselő, olyat is szeretnének mellé, aki gondol a polgárok érdekével is; kiadták tehát a jelszót s ittak a medve bőrére, hogy v á r o s i nagyságot fognak Tisza mellé választani, ha megnyerik rá a jogot.

Nosza lett erre felfordulás a nagyváradai mamelukok köreiben! Hogy Tisza ne képviselne méltóan és elegendő mérvben Nagyvárad érdekeit Alljon elé, aki állítja. Ilyen ember aztán nem akadt Nagyváradon.

Uj jelszót kellett tehát találni, a mely elég hangzatos lesz a mamelukok előtt is. Dobra ütötték tehát, hogy azért kérjünk még egyet, mert D e b r e c z e n n e k h á r o m v a n, gondolván, — hogy a n e m e s v e r s e n y, — mely a p r a n a r u p t a e t b o s e című a e s o p u s i mesére — annyira emlékeztet, fel fogja bizgatni Nagyvárad Tisza-imádoit is a két képviselő követelésére. Ezzel ugyan csizmaditá fogtak, mert a nagyváradai mamelukok nem álltak kötélnek, mondván:

»Vajjon szükséges-e épen nálunk Nagyváradon megbolygatni a statusquót; szükséges-e itt a két követ csupán abból a hiusági szempontból, hogy Debreczenben három van?»

Mint az a S z a b a d s á g b a n, a nagyváradai mamelukok hivatalos nyomtatványban szöszterint megolvasható. Mulatnánk a dolgon, — ha csak ennyiben állana hanem a S z a b a d s á g tovább is meg s azt mondja:

»Az sem indok, hogy Debreczennek, három követe ül a képviselőházban, Nagyváradnak pedig csak egy; mert tisztelet, becsület a derék civis városnak, a mi képviselőnk egy feje ér annyit, mint a Debreczen három feje.

Hogy mennyit érnek a mi képviselőnk fejei annak az elbírálását, engedje meg a nagyváradai mamelukpárt, mi már csak magunknak tartjuk fenn és kikérjük magunknak, hogy Debreczen szabadon választott képviselőinek bármelyikét ilyen hangon emlegessék a Tisza Kálmán leibhuszárijai! Mikor pedig a három képviselő közül különösen kiemelünk egyet, bizonyára nem fogja rossz néven venni a másik kettő, mert T h a l y Kálmánnak kiváló egyéniségét ők ismerik el legjobban. De ki kell emelnünk Thaly Kálmánt különösen a jelen esetben, midőn T i s z á v a l kell összehasonlitanunk a debreczeni képviselőket.

Hiszzen Tisza Kálmán tiszteletbeli tagja ugyan az akadémiának, míg Thaly csak rendes, azonban nincs az országban ember, a ki ha megkérdézzük el ne ismerné, hogy a T h a l y Kálmán nagy tudománya sokkal több tiszteletet szerzett edőig a magyar névnek, mintha Tisza Kálmán nem 15, hanem 50 évig lett volna miniszterelnök!

A felől pedig, — hogy talán megirigyeljük e nagy dicséret után Nagyváradnak híres képviselőjét egészen nyugod-

tak lehetnek a Körösnek mindkét partján, Hanem a helyett ajánljuk a lapírsunknak egy fogadást: ajánljuk fel képviselőink politikai reputációját szavazásra akképen, hogy nagyváradai képviselőre adandó minden szavazat hármat, a debreczeniek mindenikére adandók pedig csak egyet-egyet, számítsanak: vajjon több lesz-e a Tisza Kálmán megháromszorozott szavazatainak a száma a debreczeni képviselők bármelyikére adandó szavazatok számánál?!

Ezredévi ünnepség Debreczenben.

Májushó 17-én.

Délelőt 9 órakor ünnepélyes istentisztelet a róm. kath. templomban.

Délután 2 óratól népiünnepély a nagyerdőn, melynek költségeire a városi közgyűlés kétezer forintot szavazott meg.

Mulatság.

Jogász majális. Az idei első majális a jogász majális volt, a mely szerdán, f. hó 13-án este zajlott le. A kellemetlen idő miatt kevesen voltak ugyan jelen a mulatságon, de akik ott voltak, annál fesztelenebbül, annál kitünőbbben mulattak. Sokakat vissza riasztott a hűvös este és a szakadó eső attól, hogy ki-menjenek a mulatságra s így annak tudhatják be a jogászok azt, hogy segélyző egyletüknek vajmi keveset jövedelmezett ez a majális. Fényes, minden tekintetben kifogástalan mulatság volt a szerdai majális, mely egész a reggeli órákig eltartott. — A jelen voltak közül tudósainknak sikerült a következő urnóket és leányokat feljegyezni:

Asszonyok: Gerzon Ödönné, Bíró ezredsné, Antal századosné, Wimmer Edené, Elek Lajosné, Joó Istvánné, Francics Vinczéné, Montayne, Takács Ferenczné, Farkas Örnagyné, Harsányi Sándorné, Rotschnek V. Emilné, Kovács Sándorné, Budaházy Elekné, Nagy Istvánné stb.

Leányok: gr. Degenfeld Anna, Gerzon Adrienne, Wimmer nővérek, Rotschnek Róza, Francics Elza, Szücs Viola, Budaházi Margit, Elek nővérek, Joó Irma, Montay Pirokska, Antal Böske, Bignio Erzsike, Takács Viola, Kovács Laura, Farkas Erzsike, Harsányi Emma, Nagy Róza stb.

Nyomdász mulatság.

Még csak egy nap választ el bennünket a holt betűk bajnokának mulatságától. Május 16-át, szombatot, választották az előre is igen fényesnek ígérkező mulatság megtartására.

A Margit-fürdő dísztermében elkezdtek már a díszítést. A szép épület előtt elterülő gyönyörű kerthelyiséget lámpionokkal és transparentekkel díszítik.

A remek meghívókat még e hó elején küldték szét. Nem hisszük, hogy akadna valaki, aki ha ezen meghívók birtokába jutott, nem a legjobb szívet és örömmel fogja megjelenésével a nyomdászok kedvét emelni.

Az a városunkban igen kis körrel bíró nyomdász-egyet tagjaiból kiválasztott rendező bizottság nagy buzgalommal fáradozik a vigalom sikere érdekében.

Sok laikus nem is tudja, hogy mily szívos kitartás, véghetetlen türelem kell a betűszedéshez. És a betűszedők egyenlő gyorsasággal és ügyességgel szedik a halálzási esetek s az esküvők tudósításait a legborzalmasabb gyilkosságokról épügy, mint a kelemesebb ünnepélyekről szóló referárdákat. Mindanyian jószívű, vig fiuk, a kik bármily intelligens társaságban megállják helyüket. Ők a munkások elit-je; az iparosok élén állanak minden tekintetben.

Bizonyára azt kérdezni a szives olvasó,

hogy miért nevezem én a betűket holt betűnek. Erre is egy nyomdász tanított: Addig, míg azok a gyufavastagságu betűk a szekrényekben levő rekeszekben fekszenek türelmesen egymás mellett és egymáson, holtak, mert nem mondanak semmit. De mihelyt sorokba szedi őket a nyomdász, életre kelnek s a papírra nyomva beszélnek.

Nem akarom a szives olvasót a nyomdász leírásával untatni, csak annyit jegyzek meg még, hogy a május 16-án, szombaton este 8 órakor a Margit-fürdőben megtartandó tavaszi mulatságon jelennek meg és bizonyára kellemes emlékekkel fog onnan távozni, mert a mit a szem és száj megkivan, ott mindent megtalál. — Jó ízű ételekről és kitünő italokról a Margit-fürdő vendéglőjének jelenlegi bérloje, Zech József, kiváló ízéssel és figyelemmel gondoskodik; a nyomdászok pedig ismeretes megnyerő megjelenésökkel és szeretetreméltó előzékenységgel fogadják az érkező vendégeket. A hölgyek csinos meglepetésben fognak részesülni, melyet még időszelűtlennek tartunk elárulni. Majd meggyőződhetnek felőle személyesen. A zenét Veres Tóni zenekara fogja szolgáltatni, — míg a táncot Schaf János ismert táncztanító rendezi.

A derék nyomdászok, kik legfőbb szellemi tápuk: az olvasás kielégítésében legelső sorban működnek közre, nagyon megérdemlik, hogy úgy is ritkán eső vigalmukat a nagy közönség minél számosabb megjelenésével tegye a siker tekintetében teljes sikerűvé s járuljon ez által örömiük növeléséhez. p. d.

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár. nyitva kedd, csütörökön és szombaton este 6—7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3—6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órakor ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz **kedden és pénteken** d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utcai leánviskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11—12 óráig.

Museum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthona” a kereskakadémia palotájában

Nyomdász majális május 16-án a „Margit-fürdő dísztermében.

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőt:

Hétfőn)

Csütörtönkö) 11—12 óráig.

Kedden)

Szerdán) 9—11 óráig.

Pénteken)

Szombaton)

Délután:

Minden hétköznap 2—5 óráig.

Vasárnap délelőtt 9—12 óráig

Sz. Dávid Istvánnál zene-estély: Vasárnap Veres Tóni, kedden Rácz Károly és pénteken Magyar Testvérek.

CSARNOK

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Írta: CSENGEY GUSZTÁV.

Első kötet.

66

A n a p l ó.

(Folytatás.)

A lakoma fényesen sikerült. Volt elég pöcsénye többféle husból, azután jóféle pogácsa, még finomabb tésztaemüt is készíthetett.

A lakomázók eljenkiáltása üdvözölt mindannyiszor, valahányszor egy-egy újabb étel-nemmel léptem föl. Diadalom tökéletes volt, hogy magyar példabeszéddel éljek: kivívtam az egrí nevet.

— No most Villám! — szolt étkezés után a Komikusnak nevezett tiszt — jutalmazd meg a mi derék szakácsnékat egy kis jó zenével.
 — Ah ön zenéhez is ért? kérdém Villámtól. Oh kérem, valami jó magyar népdalt. Ah, azok oly szépek! Énekes ön?
 — Hegeűn játszom, szolt Villám, de e hangszert kevesen szeretik kíséret nélkül.
 — Oh én tehát e kevesek közé tartozom. A magyar dallamok épen e hangszerre valók. Előhozták a hegedűt. Villám szerény mosolylyal mondá:
 — Sokat ne várjon nagysád.
 — Annál kellemesebben lesznek meglepetve, ha a játék várakozásomat fölülmulja.
 Már az első futamoknál észrevettem, hogy gyakorlott zenészszel van dolgom; és amint az ifju elkezdé egyikét ama búbajos magyar daloknak, oly műgyönyör árasztá el egész valóm, melyről eddig fogalmam sem volt.
 Soha sem feledem el az első darabot; a Rakóczy nótája volt az...
 Lágyan, olvadóan, mint az aeolhárfa mysticus ábrándja ömlöttek elő a hangok, az ifju szive mélyéből és az eltemetett nemzeti dicsőség multjából csalta elő e dallamok elragadó melabus költészetét. Majd zokogó fájdalommal fokozódott, majd ismét elenyésző fuvallommal mosódott, majd végre a nemzeti harez fenséges viharában tört ki, és ott, midőn a kesergő nótá az indulóba ment át, harsogott a négy huru kis hangszer, hogy megrázott minden szívet... és én láttam a magyarok utolsó fejedelmét méltóságos alakjával, a mint kacagányos leventéi élén villogó kardját kinyújtja Bécs felé és e kinyújtott kard megreszketteti Ausztriát.
 Azután szelid, pásztori dalok ringattak méla gyönyörbe, míg végre megzendült a magyarok kedvenc tábori nótája:

Kossuth Lajos azt izente...

Már itt a vitézek éneke is belevegült a hegedű hangjaiba, melyek aztán egész a toborzó tactusába olvadtak át; a magyar vér lángolt és tánczra ingerlé a hadiakat. Délcegen, méltóságosan lejtek a lassu magyart. A Komikus tánczra kért fel engem és ime az oszták tábornok leánya a felkelők tanyáján magyar tánczot járt, magyarul mulatott és magyarrá lett!
 ... Én édes magyar hősöm, tündér lovagom! látlak-e még egyszer?
 Hatalmas Villámvezér, ellenség réme, nemzeted büszke hőse! emlékezel-e néha az árva oszták leányra? ki sziveden pihent édes, ébredő szerelemmel, ki magasztos sziveden ujjá született.
 Oh én meghalok e szerelemmel, elemészt az égető vágy, hogy újra láthassalak, hogy újra sziveden pihenhessek; de nem úgy, mint akkor, midőn a lovagi védelem emelt fel oda, hanem úgy, hogy te is édes meleg érzellemmel hajolj reám és midőn karjaiddal magadhoz ölelsz, egy szöcskát sugj fülembe: „szeretlek”... „enyém vagy”...
 Oh én tied vagyok, tied annyira, hogy életem a te emléked nélkül létezni sem tud. Oh bár feláldozhatnám érted ezt az életet, vagy ha boldogíthatnának vele, én szerelmem, én édes tündér lovagom!

(Folyt köv.)

Közgazdaság.

Debrecze ni piaci árak.

A folyó hó április 5-iki debreczeni vásáron a következő árakat jegyezte a vásárfelügyelőség. Gabnaárak. Buza 6.50 6.40 6.30 Kétszeres 5.40 5.30 5.20. Rozs 5.60 5.55 5.50 Árpa 4.50 .40 4.30 Zab 5.50 5.40 5.30 Tengeri 4.20 4.10 4.—. Burgonya 1.80. Ló felhajtatót 1250, eladatott 560. Marha felhajtatót 1420 eladatott 655. Sertésvásár zárva. Szalonna és haj. 100 kiló ó szalonna 46—50 frtig. 100 kiló haj 50—52 frt. Husárok: 1 kiló marha hus 40, 44, 48, 50, 52, 54, 56 60 s sertéshus 40 44, 48 52 kr., borjúhus 56 kr, juhhus 40 kr. Tuzifa 4 kbm. tölggyfa 12 frt, bükkfa 13 frt

nyárfa 7.50, felvágás 2 frt, faelszállítás 1 frt 20 kr. Napszámárok. Szőlő munka: Férfi ellátással 90 kr., ellátás nélkül 1 frt 10 zeieM munka: 50, 70 kr.

Budapesti gabonatözsde.

május 15-én.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Buza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg
Bánsági ó	75	—	70	—
„	77	6.90	7.—	78
„	79	7.05	7.15	80
Tiszavidéki ó	75	—	76	—
„	77	6.95	7.05	78
„	79	7.10	7.20	80
Pestvidéki ó	75	—	76	—
„	77	6.90	7.—	78
„	79	7.05	7.15	80
Fehérmezei ó	75	—	76	—
„	77	6.90	7.—	78
„	79	7.05	7.15	80
Bácskai	75	—	76	—
„	77	7.—	7.10	78
„	79	7.15	7.25	80
Észak magy.	75	—	76	—
„	77	—	78	—
„	79	—	80	—
		Min. hekt.-ben		Ar kilógrm.
Rozs elsőrendű	uj	70—72	6.30	6.35
„ másodrendű	„	—	6.20	6.30
Arpa takarmánynak	„	60—62	4.50	4.70
„ égetni való	„	62—64	5.10	5.70
„ serfőzdei	„	64—66	6.15	6.50
Zab	—	39—41	6.20	6.55
Tengeri bánsági	—	—	4.—	4.05
„ más nemű	—	—	3.90	4.00
Repcze bánsági	—	—	0.00	0.00

Köbányai sertés-piacz.

május 15.

a) Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű. Öreg nehéz (páronként — 400 klgon felüli sulyban — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) — krig. 4. Fialat közép páronként 251—320 klg. — sulyban 50—51 krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgmíg terjedő sulyban) — 49—50 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) 45 krtól — 46 krig Közép páronként 220—280 klgmíg terjedő sulyban) 44—45 krig. Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő sulyban) 43—44 krig Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 klgon felüli sulyban) 48—49 krig. 10. Közép (páronként 220—260 kgr. sulyban) 45—46 krig. 11. Könnyű (páronként. 220 klgmíg terjedő sulyban) 44—45 krig. Sertés létszám 1896 évi máju hó 11-ik napján volt készletben 9445 drb. 1896. május hó 11-ik napján felhajtatót — drb. 1896 május 11-ik napján elszállított 14 drb. 1896. évi május hó 13-ik napjára maradt 9431 sertésforgalom üzletirányzata változatlan.

VASUTI MENETREND.

1896. május hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul:

Budapest-Nagyvárad felé személyvonat	reggel 4 ó
Budapest-felé gyorsvonat	reggel 8 ó 40 p
Budapest-Nagyvárad felé	délután 12 ó 36 p.
	este 10 ó 31 p.
P-Ladány-Nagyvárad felé ¹⁾	délután 3 ó 48 p.
	minden kedden déli 12 ó.
Csak P-Ladányig vegyes vonat.	este 8 ó 15 p.
Szatmár-M.-Sziget felé	délután 4 ó 07 p.
Szatmár-M.-Sziget felé	este 8 ó. — p.
	éjjel 3 ó 05 p.
Csak Szatmárig	reggel 5 ó 30 p.
Miskolcz-Kassa felé ²⁾	reggel 8 ó 25 p.
Miskolcz-Kassa felé ²⁾	este 8 ó 05 p.
Szerencs-S.-A.-U.-Kassa felé d. u.	4 ó 02 p.
H.-BöszörményB.-Szt.-M. felé máv-ról	reggel 5 ó 28 p.
„	vásártérről „ 5 ó 51 p.
„	máv-ról „ 3 ó 57 p.
„	vásártérről „ 4 ó 10 p.
F.-Abony felé máv-ról	reggel 4 ó 42 p.
„	vásártérről „ 5 ó 00 p.
Ohat-Kócs-Polgár felé máv-ról d. u.	4 ó 12 p.
„	vásártérről d. u. 4 ó 24 p.
Derecske-Nagy-Léta felé 8 ó. r. 35 p. és d. u.	4 ó 17 p.

¹⁾ P-Ladánytól gyorsvonat.

²⁾ Közvetlen kocsit Miskolczon át Budapestre.

Budapestre érkezik:

a reggel 4 ó. induló személyvonat	délben 12 órakor.
a reggel 8 ó. 40 p.-kor ind. gy. v.	délután 1 ó 50 p.
a déli 12 ó 36 „	sz. v. este 8 ó 10 p.
az este 10 ó 31 „	reggel 5 ó 45 p.

Budapestről-Debreczenbe indul:

a d. u. 3 ó 47 p.-kor érk. személy v.	reggel 9 ó 40 p.
az este 7 ó 09 p. érk. Gyors-vonat d. u.	2 ó 15 p.
az éjjel 2 ó 40 p. „ Személy-vonat este	7 ó 05 p.
„ 2 ó 40 „ „ sz. v. (Püspökudányig	9 ó 15 p.
gy. v. átszállással) este	—
A reggel 7 ó. 20 p.-kor érk. személyv.	este 11 ó

Debreczenbe érkezik

Budapest-Nagyvárad felől	délután 3 ó 47 p.
„	gyorsvonat este 7 ó 09 p.
„	reggel 2 ó 40 p.
N-Várad-P-Ladány	reggel 5 ó 12 p.
M.-Sziget-Szatmár felől	reggel 7 ó 50 p.
„	délután 12 ó 16 p.
„	este 10 ó 16 p.
Csak Szatmárról	este 6 ó 58 p.
Kassa-Miskolcz felől ¹⁾	reggel 8 ó 07 p.
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	déli 12 ó 21 p.
Kassa-Miskolcz felől	este 7 ó 50 p.
B-Sz-M-H-Böször. felől vásártérre	reggel 8 ó 09 p.
„	máv-ra „ 8 ó 17 p.
„	vásártérre este 6 ó 40 p.
„	máv-ra este 6 ó 49 p.
F.-Abony felől vásártérre	délután 5 ó 23 p.
„	m. á. v.-hoz 5 ó 32 p.
Ohat-Kócs-Polgár	vásártérre reggel 7 ó 50 p.
„	m. á. v.-hoz 8 ó p.
Derecske-Nagy-Léta felől r. 7. ó. 25 p. d. u. 3 ó. 18 p.	—

¹⁾ Közvetlen kocsit Bp-tről Miskolczon át.

NOVOTNY ANTAL

harang- és érczöntődéje

harangok mindig raktáron vannak.

ajánlja magát a t. cz. közönségnek és községeknek minden nagyságu harangok újra, illetőleg új harangok és egész harangzatok előre meghatározott hangok utáni elkészítésére, újabb modorra szerelve, több évi jótállás mellett, vertvas koronákkal, úgy hogy az így felszerelt harangokat könnyen és többször lehet fordítani, mi által a harang a megrepedéstől megóvatik.

Különösen ajánlja az általa feltalált

többször kitétetett, átlukasztott, szabadalmazott

HARANGJAIT,

melyeknek hangosabb, tartósabb és mélyebb hangjuk van és így egy 200 Ko. egy ily 260 Ko. haranggal egyenlő. — Ajánlom továbbá régi harangok vertvas koronávali felszerelését, vertvas-harang állványokat, minden nagyságu óraharangokat. — 300 kgr. és azon aluli — Költségvetésekkel és képes árlapokkal díjmentesen és ingyen szolgálók.

NOVOTNY ANAL Temesvár, Gyárvaros.

Lakásváltóztatás.

Dr. Tüdős Kálmán

ref. főiskolai orvos és tanár

belgyógyász

lakása f. év május 1-től kezdve

Nagy-Péterfia 983. sz. házban

(a Csokonai kerttel szemben) van

Egy jómenetelű fűszerüzlet

berendezéssel együtt,

a piacz közvetlen közelében,

más vállalat miatt minden órán átadó.
Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Meghívás.

A hajdu hadházi közbirtokosság

f. év május hó 31-ik napján délelőtt 10 orakor
a község háza gyűléstermében

rendes közgyűlést

tart, melyre az érdekelt birtokosok ezen-
nel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. Az 1895. évi pénztári számadás
megvizsgálásáról beterjesztett jelentés.

2. Az 1896. évi költség előirányzat
tárgyalása.

3. A birt. választmánynak, a köz-
ség részére csendőr laktanya helyiségül
600 négyszög öl legelőterület átadása
tárgyában hozott 4751/1895. sz. hatá-
rozata jóváhagyása.

4. A hadházi illetőségű ujfehértői
birtokosoknak a bóti birtok után a köz-
birtokosság részére kiosztott szilasi ka-
szálónak, az ő tulajdonukba való átbo-
csátása tárgyában beadott kérelmek.

5. Elnöki jelentés a postakert per
miben állásáról.

H-Hadház 1896. május 13.

Tatár Gábor

közbirt. jegyző.

Poroszlay Zoltán

közbirt. elnök.

Ad $\frac{4163.}{1896.}$

Árlejtési hirdetmény. Debreczen sz. kir. város székházának

tervbe vett bővítési és átalakítási munkálataira

ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Az egyes munkák következőleg vannak előirányozva:

I. Bontási munkák.

8315 frt 96 kr.

II. Építési munkák:

1. Föld- és kőműves-munka	—	—	—	121453.02
2. Kőfaragómunka	—	—	—	40195.58
3. Vasmunka	—	—	—	30354.36
4. Ácsmunka	—	—	—	17105.17
5. Cserép- és palafedő-munka	—	—	—	5261.85
6. Bádógómunka	—	—	—	11349.20
7. Szobrászmunka	—	—	—	11587.98
8. Asztalosmunka	—	—	—	22549.68
9. Lakatosmunka	—	—	—	8564.50
10. Mázolómunka	—	—	—	3084.26
11. Üvegesmunka	—	—	—	2847.38
12. Padozatomunka	—	—	—	4707.57
13. Terazzo- és burkolási-munka	—	—	—	11433.49
14. Festőmunka	—	—	—	4157.30

II. Építési munka 294651.34

Az I. és II. alatt felsorolt munkálatok együttesen, egy vállalkozónak
adatnak ki.

A bontási munkákra átalány összegű ajánlat teendő.

A megfelelően bélyegzett írásbeli ajánlatokat

folyó 1896. évi május hó 30-ik d. e. 10 óráig

a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be.

Minden ajánlattevő köteles az előirányzati összeg 5 százalékának meg-
felelő bántpénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban **folyó évi
május hó 29-én d u 5 óráig** a városi házi pénztári hivatalnál letenni s
a letéti jegyzékek ajánlatához mellékelni.

Minden ajánlattevő köteles kijelenteni ajánlatában, hogy a tervet, költ-
ségvetést, feltételeket és a helyi viszonyokat ismeri s azokat magára nézve kö-
telezőknek elvállalja.

Távirati, elkészve, vagy a bántpénz letéte nélkül beadott ajánlatokat, va-
lamint kétséget támasztható kifejezéseket tartalmazó ajánlatok figyelembe nem
vétnének. Az ajánlatba hozandó átalányösszeg a bontási munkákra és százalék
engedmény az építési munkára az ajánlatban számmal és betűvel is olvasha-
tóan és határozottan kileendő.

A beérkező ajánlatok **folyó évi május hó 31-én. d. e. 10 óra-
kor** a városház nagytanácstermében nyilvánosan bontatnak fel.

A városi Tanács fentartja magának a jogot, hogy a beérkező aján-
latok között szabadon válasszhasson, vagy az ajánlatok mellőzésével a mun-
kák biztosítására másképen intézkedhessenek.

A vonatkozó általános és részletes feltételek; a részletes tervek és költ-
ségvetés a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1896. évi április hó 30-án
tartott üléséből.

A városi Tanács.

A magyar általános kőszénbánya-részvény-társulat

Budapest, V., Erzsébet-tér 19.
a közeledő

CSEPLÉSI IDÉNYRE

különös figyelmébe ajánlja

a t. ez gazdálkodóknak, valamint gőzmalmosoknak, szeszgyárosoknak, téglá- és mész-
égetőknek és egyéb iparvállalatoknak **kazán** és **szobafűtéshez** kiválóan alkalmas

akna-, cséplési koczká és darabos szenét

királdi és sajószentpéteri bányáiból legjutányosabb áron, egész kocsirakomá-
nyokban, minden állomásra szállítva.

Kizárólagos képviselő: **HEVESI és FODOR** cég Debreczen.